

Poslovne istraživačke metode

Bojan Čučak

Obično istraživanje nasuprot primenjenog poslovnog istraživanja

- Obično – ima za cilj da poboljša razumevanje problema koji se dešavaju u organizaciji
- Primenjeno – ima za cilj primenu rezultata na konkretne probleme

Šta predstavlja poslovno istraživanje?

- “Sprovođenje sistematskog istraživanja u cilju prikupljanja podataka o poslovanju i upravljanju” (Saunders et al, 2003)
- “Organizovan, sistematski, zasnovan na podacima, objektivan, naučno – istraživački. Odnosi se na konkretan problem kako bi se našlo najpovoljnije rešenje. (Cavana et al, 2001)

Cilj poslovnog istraživanja

- Obezbeđivanje preciznih i tačnih informacija kako bi se smanjio rizik pri donošenju odluka

Ko sprovodi istraživanja?

- Profesori
- Studenti
- Vlada i kompanije
- Konsultatnti
- Menadžeri

Oblasti poslovnog istraživanja

- Klijenti
- Potencijalni klijenti
- Zaposleni
- Konkurencija
- Prodaja
- Proizvodi
- Organizaciona kultura
- Produktivnost
- Finansije
- Trening i razvoj zaposlenih
- Informacione tehnologije
- Organizacioni okruženje
- Komunikacija
- Organizacioni razvoj
- Strategija
- Kvalitet

Proces istraživanja

Generalni pristup:

- Formulisanje teme
- Odabir metode istraživanja
- Odabir strategije istraživanja
- Uzorak
- Prikupljanje podataka
- Analiza podataka
- Prezentovanje informacija

Formulisanje teme

- Definisiranje problema istraživanja
- Da li postoje dodatni problemi?
- Šta je pozadina problema (pregled literature)?
- Savetujte se o problemu sa kolegama i ekspertima

Metode istraživanja

- **Kvantitativni** – vid istraživanja koji objašnjava problem poslovnog istraživanja prikupljanjem numeričkih podataka koji se dalje analiziraju korišćenjem matematičkih metoda (Creswell, 1994)
- **Kvalitativni** – definiše se kao skup tehnika koje nastoje da objasne istraživački problem i otkriju smisao problema

Kvantitativni metod

Prednosti

- Može obuhvatiti veliki uzorak
- Statističko upoređivanje različitih tipova dobijenih podataka
- Dobijaju se precizni podaci
- Istraživanje se može sprovesti u kratkom vremenskom roku
- Objektivnost

Nedotaci

- Nefleksibilan i veštački
- Ne zalazi u suštinu
- Veliki obim podataka za analizu

Kvalitativni metod

Prednosti

- Mogućnost dublje analize
- Dobijanje detaljnih i kompleksnih podataka

Nedostaci

- Potrebno dosta vremena za prikupljanje podataka
- Manji broj ispitanika
- Velika količina nerazvrstanih opisnih podataka
- Otežano kodiranje podataka
- Subjektivni metod

Strategije poslovnog istraživanja

- Eksperiment
- Anketa
- Studija slučaja
- Eksploratorna, deskriptivna i eksplanatorna
- Istraživanja za kraći i duži vremenski period

Definisanje uzorka

Slučajan uzorak

- Svaka jedinica u populaciji ima jednake šanse da bude selektovana.
- Metoda slučajnog uzorka predstavlja najjednostavniju tehniku za definisanje uzorka

Definisani uzorak

- Sistematski – predstavlja skup numeričkih veština za određivanje uzorka (svaki deseti proizvod u fabrici)
- Stratifikovani – populacija se deli u jedinstvene grupe koje se obrađuju metodom slučajnog uzorka
- Grupisani – populacija se deli u grupe koje se selektuju metodom slučajnog uzorka. Kada se izabere određen broj gupa u svakoj od njih određuje se uzorak metodom slučajnog uzorka

Prikupljanje podataka

- Primarni podaci – dobijaju se putem intervjua, upitnika, fokus grupa i tehnike posmatranja
- Sekundarni podaci – predstavljaju podatke koji su već prikupljeni u drugim istraživanjima. Dobijaju se pregledom stručne literature, časopisa, magazina,...

Prikupljanje podataka putem upitnika

Upitnik predstavlja skup odštampanih ili napisanih pitanja koja imaju za cilj prikupljanje specifičnih podataka za potrebe istraživanja.

Načini dostave:

- preko interneta
- poštom
- lično
- telefonski
- strukturirani intervju

Prikupljanje podataka putem intervjua

Vrste intervjua:

- otvoreni
- polu- strukturirani
- strukturirani

Analiza podataka

- **Kvantitativna** obrada podataka se izvodi pomoću statističkih softvera (spss, sas, stata...) koji pružaju mogućnost kreiranja tabela ili dijagrama gde se prikazuje učestalost podataka
- **Kvalitativna** obrada se izvodi korišćenjem tehnike redukovanja podataka, koja ima za cilj da smanji veliku količinu dobijenih podataka tako da ostaju samo relevantni podaci

Studija slučaja

Menadžment kompanije koja se bavi proizvodnjom automobilskih komponenti i ima 100 zaposlenih je odlučio da u svoju organizaciju uvrsti sektor za ljudske resurse. U cilju efektivnog sprovođenja odluke, Vi ste pozvani da kao eksterni konsultant uradite istraživanje HR procedura koje se primenjuju na tržištu i predstavite im rezultate na osnovu kojih će doneti odluku. Potrebno je:

- Definisati metod i strategiju istraživanja
- Odrediti način prikupljanja podataka

Hvala na pažnji

